

اختیار

۱۲۹۲

مطبعه اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

کتابی که برای درج کازت با اداره داده
شده و طبع نشود بصاحبش رهنخواهد شد
کتابی که اجرت پست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

قیمت سالنامه شش مجیدیه سفید
شش ماه چهار مجیدیه سفید
یک نسخه ۴۰ پاره رایج است
اجرت پست سالنامه دروازه سه و برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمع و یکشنبه همه روزه
طبع و نشر خواهد شد

این کازت از احداث کونکون و از سیاست و پوئیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت هرگز نه مواد مفیده عامه بجا نمائید و طبع نخواهد شد
از اعلانی که در ضمن احداث نوشته شود به سطره غرضش و از اعلانات عادی به سطره غرضش انداخته خواهد شد

اشترک حقوق

حقوق به نسبت ارتباط در میان انسانها مشترک است.
رعایت و حفظ این حقوق فرض عمومی و مشترکی
آنها است. ایفای این فرض را بکفالت متسلله
ضامن هستند.

انسانها باید بجمعیت زندگی کنند. چرا؟ بعلم
اینکه بذهنی احتیاجات خود را رفع نتوانند کرد.
مکاره و بدبیا و مضرت را متفردا از خود دور نتوانند
داشت. نیکبیا و خیرات و منافع را بی معاون
و مددکارها برای خود حاصل نتوانند نمود.

زیست بجمعیت و اجتماع مقابله احتیاجات را مستلزم
است. چنانکه اهل یک خانه و خانواده در تنظیم
امر آن خانه محتاج بهمدیگر هستند. و هر قدر یک
بر جمعیت آنها افزوده میشود. احتیاجات بیشتر
گردد. و بهمان مقدار نیز بر قوت و استقامت
و سعادت و شرف آنها می افزاید. جمعیت دیگر که
در ملکها و ستمت قطعات خاک سکنا دارند.
و ملکی و دولتی تشکیل کرده اند. نیز بهمان نسبت
احتیاجات پیدا کرده و در محافظت حال و شان
خودشان. بمعاونان همدیگر نیازمندی باشند.

احتیاجات مشروحه باختلاف حالات و اطوار
پردو گونه است یکی احتیاجات و مناسبات داخلی
خودشان است. مانند دادوستد و مبادله و معاوضه
و کوششها و تقود و رنجها و دیگر گونه معاونت که
تصور تواند شد. دوم احتیاجات خارجی آنها
است و مناسباتی که بهمین جهت پیدا می شود
این یکی هم با بجهت اکیال و تمام کردن تفصیلات و کم و کسر
احتیاجات خودشان است و یا خود بجهت حفظ
ناموس و شان و امنیت جمعیت و خاک مسکون
خودشان. که مقصود حالانی بیان تفصیل این
مغنی نیست.

روی هر فقه که ملاحظه می نمایم. این مناسبات
و احتیاجات بجهت مقابلات که در کارها و حصول
مقاصد اشخاص و هیئت مجموعه است. بطور
آشکار واضح است که جهات اختلاف و تباین و تضاد
پیدا می نماید. فرضا از همان جهتی که مرا احتیاج
یک چیز هست و یا تطوری که باید تحصیل اسباب
رفع آن احتیاج را نمایم. بعینه همان احتیاج را
برادر من دارد و می خواهد بهمان طریق راه رفع

احتیاج مذکور را دست یابد. این را مصادمه
احتیاجات گوئیم. و برین قیاس در جمیع کارها
و حرکات و سکنت اجزای یک جمعیت اشکونه
مصادمات محسوس و شایع و اطراف عالم را فرا گرفته
است. و بسبب که شخص محض تصور و خیال
واهی یک حرکتی را مقدمه جلب منفعتی برای خود
میداند و آن حرکت مصادم میکند با منظور شخص
دیگری که او نیز در پیشرفت مقاصد خود مثل آن
حرکت را می خواست بکند و راضی نبود بر تقدم
رفیق خود در آن حرکت.

این مصادمات و تضاد افکار و اختلافاتی که در میان
اجزا و افراد جمعیت است. جهت های مختلف
دارد که بعضی بجهت امور زندگی آنها است.
و برخی دیگر از مقتضیات و لوازم صفات بشریه
است یا خود نیت تقوی و برتری جستن بر انای جس
کدر اینجاها هم سخنها و شعبدها در کار هست.

درین حال این همه احتیاجات و مناسبات داخلی
و به نسبت آن احتیاجات خارجی را که بالاطراف
در مد نظر می آوریم. خواهیم دانست که کار این
احتیاجات و مناسبات بسیار مشکل گردید.

اول گفتیم که بسیاری و معاونت همدیگر و بانس و الفت
زندگانی نمایم. قوت حاصل کنیم. مکاره
و بدبیا و مضرت را از خود دور نمایم. منافع
کونا کون را بدست بیاریم. مالک عزت و شرافت
و مغرنا کریم. لکن وضع مصادمات احتیاجات
و اختلاف خیالات منفرد بشریه. گذشته
از اینکه ما را از رسیدن بمقصد حقیقی از اجتماع
و تمدن باز خواهد داشت. هزار گونه معایب
و مفسد در کار احداث خواهد نمود. آياخواهی
ساخت در زمین کسانیا که فساد خواهند کرد
و خونریزها خواهند نمود.

واضح است که درین حال تدبیری باید بکار برده شود
که هم علت غالبه اجتماعات و مقصود حقیقی
از جمعیت های ملتها و طوائف اتم قوت نشود.
و هم نظمی در امر تحصیل اسباب زندگی و رفع
مکاره و جلب مکارم برده معنی حقیقی انسانیت
ظاهر گردد. و آدمیت که جانشینی اوصاف کالیه
صانع اعظم جهان است بتواند در میان این قانهای
انسانی ظاهر گردد.

اکنون چه باید کرد؟ واضح است اولاً باید برای
هر چیزی نامی قرارداد. و صلاحی برای دانستن
او وجود او گذاشت (تعلیم فرمود بآدم تمامی
نامها را)

در ضمن این یاد دادن نامها هم چیزی یاد داده شد.
این نام بجهت زندگی بجمعیت است چه آدمی یا دیگر
چیزها بذهنی محتاج بنام نیست. در صورتیکه
بنده طرق معامله و مناسبت و احتیاج و معارفه کس
دیگر نباشیم. و خود تنها زیست و تعیش کنیم.
نامی برای من لازم نیست. خودم هستم و اطوار
خودم. و هیچ ضرورت ندارد برای من اسمی و لقبی
و معرفهای دیگری قرار داده شود.

نامها و علائم آنها برای دیگران است. و نامها بمناسبت
گذاشته میشود. و چون الفاظ قالب معانی است.
و هر چیزی در هر حال و کیفیت که هست بنسبت حال
و شان خود آن نام را در رفتارها جلوه دهد. و نظرات
و توجهات بشریه آن نام را بخود غیر متناهی
محدود نمسازد. این است که عبارت نزدیک
و سهل این کار را باید برسانیم باینکه برای تعلقی حدود
معاملات انسانها و تنظیم امر مناسبات و رفع
معایب مصادمات. باید نامها و حدود و اندازه های
معین برای هر چیزی گذاشته شود.

این نام و حدود و اندازه اطوار معاملات و مناسبات را
حقوق میگوئیم. که این حقوق حدود حرکت
و رفتار نوع بشر است. و باختلاف اشخاص
و انواع و جایجا مختلف میشود. ومع ذلك همه
حقوق است. و هم را باید رعایت کرد. و هم را
باید حفظ کرد.

مال مردم را بیاطل خوردن و بدین راه مشروع
تصرف در اموال دیگران کردن. مغایر حقوق
شناسی است. آدمی را سوء قصد کردن و جان
او را بیهلکه انداختن منافی با حقوق دانی است.
لفظ خنکی و ناخوشی بی جهت و بدون استحقاق
از روی کبر یا وحی درباره اشای جنس استعمال
کردن نیز خارج از قواعد رعایت حقوق است.
و هكذا که اینها من باب التیلیل است.

پس زیست بجمعیت ممکن نیست مگر بر رعایت
حقوق و حفظ کلیه قوانین حق شناسی. و چون
این حقوق نوعا و شخصاً راجع است بمقصد

اصلی از اجتماعات طوائف و ملل و هیئت دولتها
و سلطنتها. پس تمامی افراد آن جمعیت و هیئت
از این حقوق که رعایت آن حافظ سلامت و انتظام
خودشان است بهره مندی دارند. یعنی جمع قوانین
و یاساها و تنظیمات و قوتها و اداره ها و اصول و فروع
اینها را. یک جهت ربط و تعلق بکمترین فرد
و حقیر ترین جزء آن جمعیت هست.

علی هذا اهل یک ملک و افراد یک جمعیت در تمامی
حقوق متصوره عمومی باختلاف درجات شریک
و سهم هستند و بدین جهت رعایت حقوق را
همچنانکه فردا فردا باید بکنند بهیئت اجتماعیه
نیز بر آن مکلف هستند.

از جزئیات بکلیات باید پی برد. محاکم و دیوانها را
در ملکتهایی که نظم و آزادی هست چرا آزاد
کرده اند که هر کس بخواهد در آنجا حاضر شده
استماع نماید؟ مطبوعات را چرا آزاد نموده اند؟
برای همان ملاحظه است که گفتیم. زیرا که
حقوق مشترک است. و رعایت حقوق و حفظ آن
بکفالت متسلله فرض تمامی انای وطن است.
نظم و اعتدال و کار بر خلاف عدل و انصاف که
در حق زید جاری گردید در حق عوم ملت و وطن
جاری شده است. محکمه که در حق زید بر خلاف
حقانیت رفتار کرد در حق جله انای وطن و اصحاب
حقوق نیز روا خواهد داشت. کسی که یک
نفس را بقتل رسانید در حق عوم انای جس
سوء قصد کرده و یک اهانت و تحقیر بزرگی بنام
انسانیت نموده است.

این سخنها قدری باریک است. اساس کار را باید
فهمید و مقادیر سخنها را بر حسب مواقع آن باید
در نظر داشت این است که میفرمایند کسی
که یک نفس را بقتل رساند تمامی نفوس را بقتل
رسانیده است. چه حق بزرگی را که در آن
جمله کی شریک است بسوء قصد مختل نموده و یک
جزء آنرا محو و نابود کرد.

الحاصل حقوق مشترک است و رعایت حقوق فرض
عمومی جله ماها است و بکفالت متسلله مدیون
ایفای آن هستیم.

اخبار داخلی

مهمانی بال که در شب نیمه آینه متر بود در سفارتخانه دولت روسیه داده شود به وقت خواهر اعلی حضرت ایلاتور روسیه بناخیر افتاد .

از چند روز پیش مقدمات بودن دونفر فرانسه که یکی در قزوین تحقیق معمل بود نوشته بودیم . در کارتهای محلی می نویسد که قونسلیگری فرانسه در خصوص پیدا کردن یک فرانسه فتودوفهمیدن حقیقت کار اقدامات بعمل می آورد میگوید در باره آن جنایت و خیانتی واقع شده است . بلکه خود او خفا از اسلامبول برین رفته است . در تائی آنچه از تفصیل این مطلب آگاهی حاصل شود نوشته خواهد شد . ولی این یکی هم باید معلوم بشود که اینها دونفر هستند . چنانکه سابقا نوشته شده است . یا آنکه یک نفر است چنانکه کارتهای امروزی می نویسند .

کارت زای در خصوص هر یک بعضی مقالات نوشته بوده است که در نظر اداره تهیه مطبوعات ناپسند و مضر دیده شده و اخطار نامه در ایجاب اداره کارت مذکور فرستاده شد . است .

بحرین حوالت می نویسد . اگر اعتماد کنیم به تلگرافی که بتاريخ ۱۰ شباط که از برلین کشیده شده است چنانکه از جانب دولت اوستریا یک دستکاه قوه بحریه (قیلو دونانا) بلنکرگاه را کوزه فرستاده شود . از جانب دولت فرانسه و انگلیس نیز هر کدام یک دستکاه تدارک بحری چنگی با تاجا ارسال خواهد کردید .

رفت مآب رائف افندی صاغ قول آکاسی (۱) سابق طابور (۲) یکم از آلائی دوم (۳) که در محاربه اتفاقیه در میان ازبک و بلنه اظهار خدمت و شجاعت کرده بود بمنصب یکباشکری (۴) منتظر گردیده . و در جای یکباشکری طابور دوم آلائی دوم صنف پیاده اردوی سیم که محلول شده بود مأموریت مومی الیه اجرا کردید .

(رسمی)

در این سال فرخنده فال بجمده تعالی حجاج نوی الإیتهاج باکمال آسوده کی واستراحت ایفای فریضه حجرا عوده عودت کرده اند . و بحساب تخمین قریب به یکصد و پنجاه هزار نفر حجاج بوده اند و بجمده بندا بر امور صحیه همگی بهجت وعافیت بسر برده و دعای واجب الادای حضرت پادشاهی را مکرر زبور زبان محبت نموده اند . و در ایجاب حسب الاراده السنیه از جانب باعالی بیجهاقی که لازم بود بیان محظوظیت جناب شوکت پناهی بموجب تحریرات مخصوصه بعمل آورده شده است .

مقدار بعضی از حجاج مسلمین که در این سال فرخنده فال از زیارت خانه خدا شرف اندوز شده اند (۱) باوراول (۲) فوج (۳) تیب (۴) سرهنگی

در نسخه های پیش نوشته شده بود و تخمینا بودن هشت و نه هزار نفر از اهل ایلاترا هم درج کرده بودیم در تائی تفصیلی در ضمن کارت وقایع مصریه در خصوص تعیین قواقل و تعداد مقار حجاج بالتهاج که بحر او را از طرق مختلفه زیارت بیت عتیق معظم فائز شده بودند دیدیم لهذا مناسب دانستیم که در اینجا درج کنیم .

عدد	۱۰۰۳	قافله حجاج مصر
	۷۴۳۵	قافله حجاج سوریه
	۶۰۰۰	قافله حجاج کن و صفا
	۴۰۰۰	قافله حجاج نجد و حوالت
	۳۴۰۰	قافله حجاج سمت بغداد
	۱۸۰۰۰	از مدینه منوره
	۲۸۰۰۰	از مکه مکرمه
	۱۲۰۰۰	از جدّه
	۶۰۰۰	از وادیهای مابین مکه مکرمه و جدّه
	۸۰۰۰	از وادیهای مابین مدینه منوره و مکه مکرمه
	۶۰۰۰	شتر بان و جله دار و خرمافروش
	۴۱۰۰۰	آنها که از راه دریای آمده اند
	۱۴۱۹۳۸	جملتان

در اعلان رسمی تعداد حجاج را در یکصد و پنجاه هزار نموده اند لکن این جدول که وقایع مصریه یکان یکان نوشته است . در یکصد و چهل و یک هزار و نهصد و سی و هشت نفر قلداده نموده است .

کتابهای خطی مرحوم مصطفی فاضل ایشارا جناب مستطاب خدیوی امر نموده اند ایتباع شده . و در مصر در کتابخانه عمومی گذاشته شود . کتابهای مذکور را بموجب تخمینی که علی الحساب نموده اند قدر دوهزار کیسه (بیست هزار تومان ایران) ارزش دارد لکن اگر تحقیقا حساب شود بیشتر از اینها خواهد بود . و کتابهای چاپی هر چه هست در آثای مزایده خواهند فروخت .

(رسمی)

چون کسانیکه در محاکم نظامیه بجهت وکالت دعوا اسم خود را در دفتر مخصوص کومیسونی که در دیوان احکام عدلیه است ثبت نموده اند باید امتحان بدهند لهذا اعلان می شود که روزهای شنبه در حوالی ساعت شش هر کس که امتحان خواهد شد باید بکومیسون بیاید و آتپایی هم که تازه میخواهند نام خود را ثبت دفتر کنند بنویسند کومیسون رجوع نمایند .

بعضی از کارتها در خصوص روشنائی کوجه های اسلامبول که در چند سال پیش بنا گردید و نام ماند اطلاعات میدهند که تمامه مبارک رمضان آینده قرار روشنائی داده خواهد شد و بعضی میگویند مقرر شده است که در این سمت جداگانه منبع گاز درست نشود بلکه از منبع سمت مقابل از روی پل آهنی که هنوز تمام نشده است راه کشیده شده . بزودی این مقصد معنا تمام بشود . لکن از قرار تحقیقی

که کرده شد هنوز قراری در این قهر داده نشده است .

(رسمی)

موافق تحریرات محلیه در جزیره دوس یک مکتب صبیان بسیار خوبی از جانب اهالی بنا شده است و بخارج آرا بطور اعانه غیرتعدادان جزیره تدارک و آماده نموده اند . این مکتب کفایت یکصد و بیست نفر شاگرد را دارد . مکتب مذکور کتوده شده و بطرز جدید آغاز بتدریس و تعلیم آنها کرده شده است . و قرار بوده است . با آتپایی که در طرف اندک مدتی از نتایج همت و اقدامات موثره ترقی کرده و پیشی گرفته اند از فتوی که در مکتب رشیده باید تحصیل نمایند کم کم یاد داده شود لهذا با کمال امتنان و تشکر بادت باعلان مطلب کردیم .

(مأموریت مسبو کومیسور)

از چند وقت باینطرف است که در ضمن خبرهای تلگرافی از مصر و اوروپ و در کاغذهای اخبار نام مسبو استان کومیسور دولت انگلیس مذکور و هر گونه اخبار در آن باب بیان آورده میشود . اینروزها در ضمن کارتهای اروپ دیده شد که جناب لورد دربی وزیر خارجه دولت انگلیس بمسبو کومیسور مومی الیه کاغذی نوشته و بیان مأموریت و بعضی مطالب متعلقه بمأموریت او را نموده اند لهذا مناسب دیدیم که مکتوب مذکور را ذیل و ترجمه در اینجا درج نمایم .

(مکتوب)

وزارت خارجه

فی ۶ دسامبر ۱۸۷۵

مسبو

بشما بیان می کنم که علیا حضرت ملکه انگلستان شمارا بریاست کومیسون مخصوص که بمصر فرستاده می شود تعیین فرمودند جزال استانتون آران و جزال فونسل انگلیس در مصر در تاریخ (۳۰) ماه اکتو بر بیان نموده است که جناب جلالآب خدیو مصر آرزو میکنند مأموریکه اداره امور مالدرا در دولت انگلیس آشنا باشد بمصر فرستاده شود . و وزیر مالیه خدیو بت در ضمن اصلاح امور مالیه خدیو بت جلیله معاونت نماید . در تاریخ (۴) ماه نوامبر جناب نو بار پاشا وزیر خارجه مصر بجناب جزال استانتون کاغذی نوشته است که جناب خدیو مصر خواهش دارند دونفر مأمور دولت انگلیس بمصر فرستاده شده و در همراهی نظارت مالیه مداخل و بخارج مصر را راه ببرد . میل جناب خدیو چنانست مأمورها که فرستاده میشود . تنها دانستن آنها اصول و قاعده دفتر کافی نیست . در قواعد اداره امور مالیه هم باید مهارت داشته باشند . و بدانند که بچه گونه نروت و سامان ملکت ترقی میکند . و از کدام منبع و بمنافع ملکی و ملکتی استفاده باید نمود . دولت انگلیس بکمال مینویت خواهش جناب

مستطاب خدیو را در خصوص اصلاح مالیه ایشان میخواهد اجرا نماید . و در ایجاب ایشان معاونت بکند . ولی در ضمن این خواهش که از دولت انگلیس می نمایند نه حالت مالیه مصر را بیان نموده و نه وظیفه و حقوق مأمورین را تعیین فرموده اند . و بدین جهت ممکن نبود که اسامی مأمورین و شرائط مأموریت ایشان معین و مقرر گردد . معلوم است که اداره کماله مالیه بسته با نظام امر اداره واردات و مصارف است . و لازم است و ظائف و حقوق مأمورین که در اینجا تعیین خواهند شد . مقرر و محدود بود باشد . بعد از آنکه حکومت انگلیس این مطلب را مذاکره کرد دانسته شد که نتایج کاغذ و سوال و جواب تحریری ممکن نخواهد شد که در باب تکالیف و مقاصد جناب خدیوی آگاهی مفصل حاصل نماید . لهذا دولت انگلیس مقرر داشت مأموری که با وطنیان دارد و آن امور آگاهی از امور مالیه و اداره آنرا مالک باشد بمصر بفرستد که بجناب خدیو مخفی و حکومت مشاورانها در باب حالت مالیه مصر مذاکره بکند . و در این خصوص راپورت (صورت حال) بنویسد که دولت مشاورانها معلوم نماید که معاونت خود را از چه راه بکند و بچه قسم عمل بیاورد و ایفای این مأموریت مخصوصه از جانب دولت انگلیس بشما خواهد شد . حکومت انگلیس بواسطه مسبوستانتون در باب این مأموریت خدیو بت جلیله اطلاع داد . و خدیو بت مشاورانها بامثال و خشنودی قبول کرد حکومت انگلیس شپه ندارد که جناب مستطاب خدیوی در این خصوص بهر گونه همراهی یا مشاورت را خواهند نمود . تا آنکه راپورتی را که خواهید نوشت باسانی سهولت نوشته شود .

حکومت علیا حضرت ملکه بمسبوستانتون در باب مأموریت شما امر نامه نوشته است . که بجناب خدیوی از مأموریت شما اطلاع بدهد . صورت آنرا لقا برای شما ارسال نمودم . اگر چه مأموریت شما مذاکراتی است که باید بجناب خدیوی در باب معاونت مالیه مصر که از ما خواسته اند بکنید . ولی می توانید اطلاعات دیگر را نیز در خصوص حالت و امور مصر حاصل نمایند . که این اطلاعات برای مصر و وطن ما بسیار عزیز و گرانها است . با وجود این مأموریت و اختیار که بشما داده شده است حکومت علیا حضرت لازم نمیداند بشما دستور العمل مخصوصی بدهد . ولی باید ملاحظه نماید که مرا مجبور سازید باینکه بکارهای داخلی مصر مداخله نکنم . و علاقه ای باینکه بمعاونت در این مأموریت داشته باشید حکومت علیا حضرت ملکه مسبوستون کواونل را (سرتیبر) تعیین کرد که شمارا معاونت بکند . و اختصاص او باین کار بجهت این است که مأموریت سابقه او در خدمت دولت علیه عثمانیه باو آگاهی از امور شرقیه داده است . سواد امر نامه مأموریت او را نیز بشما لقا فرستادم . و در آن امر نامه خواهید دید که مومی الیه مأمور است باینکه با جزال مومی الیه در باب خریدن حصه های قتل گفتگو و مذاکره بکند . امضا

(دربی)

کومیسون صحیه که رسیده کی بعض امور شده بود وظائف مأمورین و راپورتی که باید نوشته شود قرارداد کومیسون مذ که بقرار سابق از دست دریافت شود . در است که از حالا شروع معارضه کلازم است در این چند سال مبالغ کلی از زوار و جواهرات بجهت شده است و موجود است ختلهای راه عتبات عالیه می شوند . و در حجازها می شوند . بعلت این که در فصول اوقات معینه می کشند و باید شود که بوقع کرانتین (قرن) نه چادر کفایت آنها را در آن کرمانی عربستان و خسته و اطفال و نسو و نامراج همه میریزند و صحیه در اینچنان جای و اعتقا بازمیدارند رعایت و حال آنکه صحیه قبول گذاشته است و این حال صحت است بدین جو کومیسون و مجلس چ این مطلب را بعرض و چاب نظر دقت ایش که باعث آسایش مزید قوی شوکت است کرده

مأموریت قاهره ۱۱ تلگرافی که دیروز از اورپ انگلیس رسیده است . مأمور میکند باقامت در بمومی الیه برسد . مسبو (سرتیبر) که در داخله روزه شنبه گذشته سیاحت ایشان تفتیش و کارخانهای قندریزی اگر چه بشما رسیده است که آنها کم نیست .

شب سه شنبه گذشته در اربود در محل معروف به نام ازملت روم گذر گاه دولت انگلیس بوده آتش عساکر شاهانه و مأمورین و باطای آن بی زیاده همه خانه ها چوبی بوده اند

کومیسون صحبه که چندی بود در باغالی بجهته رسیده کی بعض امور متعلقه اداره صحبه منعقد شده بود وظائف مأموره خودشانرا انجام داده اند . و باورنی که باید نوشته شود در يك باغام است . خلاصه قرارداد کومیسون مذکور بقای تعرفه سابقه است که بفرار سابق از مسافرن بر و بحر وجوهات دریافت شود . درین ضمن هم مقرر گردیده است که از حالا شروع بساختن تحفظ خانهای معابر عمده که لازم است بردارند . بعلم اینکه در اینجند سال مبلغ کلی از طریق و متردین و خصوصاً از زوار و جوهات بجهته همین تحفظ خانها دریافت شده است و موجود است . که از آنجهه تحفظ خانهای راه عتبات عالیات میباشد سالی جمعیت انبوهی از اهالی ایران بعزم زیارت بانصافات میروند . و در حین راه دچار کال زحمت و مشقت می شوند . بعلم اینکه زوار مومی الهم بیشتر در فصول اوقات معینه با نصفیات مقدسه عزیمت می کنند و بسیار شود که در یکروز چند هزار جمعیت بوقع کرانشین (قرنش) وارد میگردند . نه چادر کفایت آنها را میکند و نه پناهی سایه هست در آن گرمای عربستان زوار بی دست و آلات و امانده و خسته و طفل و نسوان و پیر و جوان و صحیح و نامرأج همه میروند در آن بیابان خالی و مأمورین صحبه در اینچنان جایی و آنگونه حالی ایشانرا جبرا و عتفا باز میدارند بر طاعت اصول قوانین صحبه . و حال آنکه صحبه قوانینرا بجهته حفظ صحت گذاشته است و این حال اسفناک خود غریب اساس صحت است بدین جهات علاوه برقرار داد کومیسون و مجلس جداگانه وظیفه خود می دانیم این مطلبرا بعرض پیشگاه مطالعه باغالی گذاشته و جلب نظر دقت ایشانرا در اینباب و ما نند آن که باعث آسایش متردین و شاید شایسته شان دولت قوشوکت است کرده باشیم .

مأموریت مسوکیو

قاهره ۱۱ فوریه ۱۸۷۶

تلگرافی که دیروز از لورد دربی وزیر خارجه انگلیس رسیده است . مسوکیو و معاون ایشانرا مأمور میکنند با مقام در مصر تا آنکه امر ثانوی بموی الیه برسد . مسوکیو و مسیوستوس کولونل (سرتب) که در داخله مصر سیاحت میکردند . روز سه شنبه گذشته بانجا عودت کردند سبب سیاحت ایشان تفتیش و تحقیق تیراهای شکاری و کارخانهای قندری بود . کارخانهای مذکور اگر چه اینقدر مداخل ندارد که فاضل پول را که آنها خرج شده است کفایت نماید لکن حاصلات آنها کم نیست . (لوانت هرالد)

شب سه شنبه گذشته در ساعت دو در یوز در قریه از یوز در محل معروف به قیوایشی از خانه میخانلاقی نام از ملت روم گذر کرد و اجاره قورشو نام از تبعه دولت انگلیس بوده آتش ظهور کرده باوجود اینکه عساکر شاهانه و مأمورین سائر فوراً رسیده و باطلای آن سعی زیاد نموده اند . چونکه اطراف همه خانه ها چوبی بوده است . باطراف سرایت

کرده و دو باب خانه سوخته بعد خاموش نموده اند .

(عساکر روسیه در خوقند)

در تاریخ (۱۸) ژانویه خبره خجند رسیده است که عبدالرحمن اودا پاشی سردار عساکر خوقند با پانزده هزار نفر بجبهت در يك ساعت و نیم فاصله قلعه اندیشان است . و در شهر مذکور تدارکی آماده و حاضر میکنند که بمساکر روسیه که در آن شهر بوده اند هجوم نمایند . جنرال اسکو بلف که این خبر را شنیده است با قوت کافیه بجانب شهر (آسان) حرکت کرده و نزدیک باین شهر در جاهای بلند عسکر خوقند دیده شده . پلی را که راه شهر مخصر بان بوده خراب کرده بودند . اسکو بلف شهر و باستانها و جاهای بلندی را که در آنجا پناه خوقند با بود بپوش بسته و بلافاصله عسکر روس بجاهای بلند هجوم نمودند . باورن ساقوملسکی باتو پهای يك که در زور کوماندان او بود . جمعیت خوقند با را از آنجا دفع کرده و عساکر قزاق و پادگان جاهای مذکور را ضبط کرده اند و بعد بتعاقب آنها پرداخته و آنها پریشان گردیده اند . از عساکر روسیه پانزده کس مجروح بوده و از عساکر خوقند بقدر چهار صد کس تلف شده است . تأثیر این غلبه برای روسیه زیاد شده که بعد از انهرام جمعیت مذکوره علامت استیذان از هر طرف ظاهر شده و اناناس نامهای حقوق و امان باردوی روسیه فرستاده اند . در تاریخ (۲۰) ژانویه عبدالرحمن سردار سفارتی باردوی روسیه فرستاد که قرار تسلیم شدن خود را بدهد . چهار روز فاصله سردار مومی الیه با جنرال اسکو بلف ملاقات کرد و تسلیم باوشد همراه مومی الیه بقدر ریست و شش کس از روسای آنجاها بودند که تسلیم شدند . جنرال قافان والی ترکستان که اکنون در پتروبرغ میباشد در تاریخ (۲۹) ژانویه تلگراف ذیل را از سردار عبدالرحمن گرفته است .

چون عدم اقتدار خود را بمنجک کردن با عساکر جسور و مغرور امپراتور خردمند روسیه دانستم و بلاخلفه ای که می بینم این جنگ را که باعث خرابی وطن من خواهد گردید خود را بمنجک از اسکو بلف تسلیم کردم امیدوار هستم که امپراتور مرا عفو خواهند کرد بنابراین از شما خواهش می کنم که عفو مرا از علیحضرت امپراتور خردمند درخواست کنید از وعده هایی که جنرال اسکو بلف بمن داد مطمئن شدم . و امیدوارم که شما هم موافق وعده او قبول خواهید نمود . امضا

(عبدالرحمن اودا پاشی)
(اتوالید روس)
در اینباب مطالعه مختصری داریم که در نسخه آتیه درج خواهیم کرد . (اختر)

(بقیه نظامنامه و تفرقه پوست خانه ایران)

نمره (۵) من بعدند که از بابت اسبها برای مسافرن جایاری در اطاق پوست داده میشود و کرایه اسب را هم باید پیش بدهند و ندرت کرایه دولتی بگیرند و حفظ نموده برای مسافرن تا آخر منزل واجب است چنانچه از ضابط چابارها شکایتی

داشته باشند مسافرن در همان تذکره نیویسند که بعد از رسیدن تذکره مزبور باطابق پوست دارا خلاصه ناصر از طرف رئیس کل مؤخذ شده و شنبه خواهد شد .

نمره (۶) هرگاه در یکی از شهرها پوست خانه مخصوصی بجهت رسانیدن نوشتهات مردم ازین محله به محله دیگر برقرار و دایر کنند کرایه چنین نوشتهات و مراسلات نامه متقال و نیم وزن یکصد دینار است و تجاوز از سه متقال و نیم الی پنجاه متقال دو دینار است و اجرت رسانیدن روزنامهات با سیمه در محومه شهر عددی یکشاهی است که يك نبرسبیه براو میبپردازند .

نمره (۷) در خصوص حل امانات و نوشتهات بدول خارجه پس از اتمام معاهدات بدول متحابه همچوار قواعد فرستادن آنها نیز نوشته خواهد شد و اعلان میشود .

اخبار تلگرافی

آریش - مجارستان

وین ۲۰ فوریه

در شورای ملت لزوم کم کردن عساکر را مناسب دیده و از حکومت خواهش می کنند که بموجب این قرار تدابیر لازمه را بکار برده و قرار خود را بوزارت خارجه تبلیغ نمایند .

انگلین

لندن ایضا

در پارلمنت مسیولوه و مسیو کلاستون در باب خریدن حصه قنال مصر و عقد استقراض (روجلد) مخافت نموده و بیان کرده اند که منافع تأثیریه دولت انگلیس در اداره قنال خیلی کم خواهد شد .

مسیو دیرانی جواب دادند که خریدن حصه ها شایسته يك تبریک سیاسی بود که وضع دولت انگلیس را در اروپا تأمین می نماید . پارلمنت استقراض را تصدیق نمود .

روسیه

پتروبرغ ایضا

فرانک روسش ماری نیقولاوا (۱) وفات کردند .

(هندوستان)

کلکنه ایضا

جناب پرنس دیغال را با کمال احترامات فائقه پذیرایی کرده اند .

فرانسه

پاریس ایضا

اکثریت انتخابات شورای ملت هوا خواهان جمهوریت اند مسیو یوفه انتخاب نشده است .

مسیو یوفه استعفا کرد . (۲)

(روزهوا)

(۱) خواهر بزرگه علیحضرت امپراتور است پنجاه و پنج ساله بودند .

(۲) مسیو یوفه رئیس مجلس شورای ملت بود .

آریش - مجارستان
وین ۲۱ فوریه
فیات اسهام عموماً ترقی کرد .
خیلی از تجارت اظهار افلاس کردند .
در خصوص کم کردن مقدار قشون عمومی دولت بشورای ملت لایحه داده شده است .

(بودیائو)

بورس

قاعده ۱۰ شباط روی

فروش	۲۳	۰۴
اسهام عمومی	۲۳	۰۴
اسپری عثمانی	۲۳	۰۳
شرکت عثمانیه	۳۵	۰۲
اعتبار عمومی	۱۸	۰۴
تراموای	۶۰	۱

فرانکی خاندیم
سندات راه آهن روم ایلی ۵۹
فرانکی

استقراض	۱۸۶۳	۱۳۷
۳	۱۸۶۵	۱۳۸
۳	۱۸۶۹	۱۳۴
۳	۱۸۷۲	۰۳۸
۳	۱۸۷۳	۱۳۰

کیال فروش خاندیم
لندن ۳ ماهه بهر لیرای انگلیس ۱۱۱ ۰۰
فرانک ساقیم
پاریس بهر لیرای عثمانی ۲۲ ۶۵

فیات مسکوکات لیرای عثمانی

از قرار صد فروش

فروش	۱۱۱	۶۴
لیرای انگلیس	۱۱۱	۶۴
لیرای فرانسه	۸۸	۲۳
امپریال	۸۹	۲۰
کرمیجه	۵۱	۱۴
روبل (منات) نقره	۱۷	۰۰
منات کاغذی	۱۴	۰۵

مجیدیه

بشاک

مثالک

بول سبیه

از مقاله کیمیای زراعت

حاصلها هر چه هست ترش است و فوق العمل حرارت دارند . و در جهت جوی آبشارا از سر که می توان فهمید تمامی حاصلها رنگ کلهای آبی را بفرم می دهند . و امتحان این هم آسان است يك بوته بنفشه را که بپایان سر که فرو بریم این مطلب آشکار شود .

الحاصل هر کدامی از حاصلها روی تابش بر نخته شود حاصلش فحمی را بیرون می آید . و يك غلیانی پیدا میکند که بسبب این غلیان و جوشش تابش با جزه آهکی امتزاج کرده ترتیب دیگری حاصل می نماید .

پس حاصلها را که میخواهیم بشناسیم بگوئیم همه حاصلها معاشرت هستند . و کلهای آبی را فرم می کنند . و با آهک و با اجسام دیگر که اساسهای کیمیایی هستند امتزاج می نمایند .

امتزاج يك حاصل را با يك اساسي شك گویند و این شك که در اینجا گفته میشود . ازین شك معروف و ستمش بیشتر است . اگر چه این شك معروف هم از جهت نمکهایست که در کیمیای زراعت استعمال میشود . لکن بعضی اجسام هست که آنها را نیز شك میگویند . و بنا بر این تابش هم يك شك است . و نام آنرا (کاربونات دوشو) میگویند یعنی (جوهر آهک) که این نام می فهماند معنی اساس را با حاصل که تابش از آن دورتر است است . یعنی حاصلش فحمی و آهک را می فهماند .

سرکه که حاصلش فحمی را از تابش دفع میکند يك شك دیگری از آن حاصل میشود . و نام آنرا (آستات دوشو) نامند یعنی (حاصل ملح کلسی) اگر درین کار حاصلش کبریتی را بکاری بدیم يك شك دیگر بعمل می آید که آنرا (سولفات دوشو) میگویند یعنی (کبریت ملح کلسی) و ازین شك کچ درست می شود . و الحاصل اگر حاصل فوسفوری بکار برده میشود يك شك دیگر بیرون می آید که نام آن هم (فوسفات دوشو) میباشد . یعنی (فوسفور ملح کلسی) بعضی پارچه های استخوانهای سخت حیوانات غالباً ازین یکی تشکیل میشود .

فصل

هر چند حاصلش فحمی بچشم مرئی نیست . لکن میدانیم که شیشه پراکاز است . یعنی آنکه اگر يك کبریت روشن کرده بدهن آن بکیریم همان ساعت خاموش میشود . اگر بپایان آن شیشه با يك احتیاط شیمی را روشن کرده و ببریم مانند آنکه نوری آب فرم برود فوراً خاموش میگردد . و معلوم می شود که حاصلش فحمی مساعد و معین پرورشی نیست .

(باز هست)

طاهر

اعلانات

یک باب خانه واقعه درجه چهارم و فوقی در بالای دکان ساعت ساز که یازده اطاق و مخزن و باغچه و غیره

دارد با چاره داده خواهد شد . هر کس خواهان باشد بساعت ساز مذکور که در زیر آن خانه است رجوع نماید .

رساله (فوائد) نام عربی عبارت . تألیف شیخ عظیم الشان الساطع البهران مسمی ناموس دهر مروج حکمت حقه مولانا الشیخ احمد الاحسانی اجله شانه . که محتاج مطالب حکمت الهیه و با کمال اختصار دارای معانی بسیار بلند و جامع آثار و اطوار علم مبداء و معاد است . و در چند سال پیش بر خست و اجازه نظارت جلیله معارف . طبع و تنسیل شده است . در مقاله کتاب فروشی بزرگ در زیر مسافرخانه عسکریه از قرار نسخه (۱) جاریک مجیدیه سفید فروخته میشود .

مسموم دیوسقوریدس نام طبیب در بالای اوزون چارسو در نزدیکی خان اکتیجی در اجزاخانه ارکول نومه (۳۲۳) روزهای شنبه و چهارشنبه از ساعت پنج الی هفت را و تدای و معالجه ناخوشهائی که رجوع کنند حاضر است . و بجای آن آنها را قبول خواهد کرد .

طبیب مومی الیه متعهد می شود . که همه اقسام ناخوشی بواسطه برابری بهولت و بتدایر و تدای حکیمانه معالجه نماید . و همچنین در ناخوشی معدیه نیز مهارت تمام خود را ابراز خواهد کرد . و بجهت مرضهای مزبور هر چه اختراع و ترتیب کرده است . که محل فروش آنها اجزاخانه مذکور فوق است . و دستور العمل استعمال آنها در ورقة مخصوصه چاپ شده در جوف قوطیهای آنهاست . قیمت يك قوطی نیم مجیدیه است . در هر کدام از آن ورقه ها و قوطیها امضای طبیب مومی الیه نباشد ساخته و قلب است بهمین جهت دقت لازم دارد .

ش . د . پ

مرتب دوازده بند جناب سعادت ماب کانلم باشا مبلوا از اعضای دارشورای عسکری که بجهت تعهد داران خامس آل عبا شهید کربلا روحی له افدا و علیه التحیه و الثناء اثری است نوین و واسطه است برای تجدید آیین آموانین با تمام قصیده غرای مدحیه در حق حضرت شاه ولایت انشاد فرموده اند اینروزها طبع شده و در دکان جلیل آغا در جنبه طاش و حاجی حسن آغا در باغچه قیوسی فروخته می شود .

(خرابات)

مشکل با توابع فصاید و ترکیبات و ترجیعات و تسدیسات و قطعات و ریاضیات و غزلیات و ابیات در چهار زبان یعنی ترکی و عجمی و فارسی و عربی که کزیمه ادبی روم و شاعر مشهور و معلوم جناب ضیاء الکاف از آثار و جمع و اسلاف و معاصرین انتخاب در سه جلد درج کرده بود در دکان حاجی حسن آغای در چهار سوی صحافان و در دکان حاجی حسن آغای کوفروش در باغچه قیوسی هر جلدی بیست معین فروش میشود .

محل فروش اختر

دکان جلیل آغا کتاب فروش در جنبه طاش .
دکان حاجی حسن آغا کتاب فروش در باغچه قیوسی .
دکان تنباکوفروش در اقصای نزدیک پل طولومه .
مغازه کتاب فروشی بزرگ در زیر مسافرخانه عسکری .
در دکان چای فروشی دم در خان والده .

کتاب مستطاب

(میزان اللوازمین فی امر الدین)

که در چند سال پیش از جانب یکی از اُمُورین سفارت سیده ایران . در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد بر رساله میزان الحق نام پروتستانی تألیف . و در مطبعه عامه طبع شده است . در مقاله کتاب فروشی در تحت مسافرخانه عسکری در يك مجیدیه سفید فروش میشود .

چون قبل از آنکه اختر طبع و نشر بشود بعضی از ذوات کرام از ممالک محروسه و غیره بموجب مکتوبهای خودشان طالب ابونه شدن گردیده و قیمت آنرا هر بجهت اینکه ارسال بفرمایند سؤال کرده بودند . و تا جواب خدمت ایشان عرض کنیم شروع بطبع و نشر آن شده و بهمان تفصیل که مقرر بود نسخه های کبیرین کرده شد خدمت ایشان از پوسته های دریا و خوشی ارسال گردید . و بهمان طور نیز فرستاده خواهد شد . و قیمت سالیانه و غیره آنهم در لوحه کازت معین و مرقوم است . لهذا پس از عرض تشکر بخدمت ایشان بجهت میل و التفاتی که در قبول کردن این کازت ظاهر فرمودند . از غم خیر خواهان خواهش میکنم هر کدام از ایشان بوسائل اولیه بطوریکه خواهش فرموده اند و مقرر است وجوه معینه ابونه ها را بدار السلطنه اسلامبول و اداره اختر ایصال فرمایند که باعث دوام و استقرار کار گردد .

در اداره خانه (اختر) هر نوع اوراق که بزبان فارسی و عربی و الفان و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بتری و ازتری بزبانهای مذکور ترجمه و هم نوشتن بعضی اوراق بزبانهای مذکور قبول میشود .

(مخاطره ای اورمان)

با خود

(قلابچیدولری)

نام رساله تیاترو بزبان ترکی از جانب ملزم آن اغوب افتدی ماطومین طبع شده در بارقه سر بل و جاهای دیگر فروخته می شود .

رساله مذکور در نهایت سلاست و شایان مضامین نوشته شده . مرئی اخلاق و احوال انسانها تواند بود .

رساله بارقه ظفر دائر بفتح اسلامبول تولید با آثار و صاف که اثر خانه یکی از ادبای مشهور و راست در دکان هر کتاب فروش از قرار سه غروش فروش میشود .

يك باب خانه در اسکندار در محله خیرالدین در قاقی قاطرچی در غره ۱۶ فروش خواهد شد خانه مذکور در حرم و سلاطین چهارده اطاق و يك طوله و چهار چاه آب یکی شیرین و سه دیگر تلخ و بقدر هزار و هفتصد زرع زمین بنا و باغچه دارد هر کس طالب باشد بمطبعه اختر مراجعه نماید .

حکاک مشهور موسیو سانچ روسیه مدنی است باسلامبول آدمه موسی الیه هر نوع رسم و خطوط را در نهایت خوبی و استادی در روی شمشاد حک و ترسیم می نماید هر کس طالب بوده باشد به مطبعه (اختر) مراجعه نماید

هر گونه کتب و رسائل و اوراق چه بلیتوگرافی و چه به بلیتوگراف یعنی با سیم و چای سیمی و حروفی در مطبعه (اختر) در يكال خوبی و امتیاز طبع و قیمت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق و اسناد بزنکهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رسمهای کراور و قرون و کارت و تریت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفتر تجارت و هر نوع اوراق رسمیه که از جانب اداره های رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خشنودی خواهشمندان سپارشی می گردد و از هر جهتی خواهد گردید . و سکنهای لیطوگرافی همه جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب بجهت فروش در اداره مطبعه موجود است .

کتاب کلسان افصح الشعر شیخ سعدی شیرازی رجه اعلیه رجه واسعه کتابی است که در قاعی مشرق زمین در نزد عموم اهل لسان و اصحاب ذوق و فهم مسلم و عیولی است و سزاوار بود که همچنان نسخه مطبوعه طبع بطور بسیار خوب و طرز مرغوب با سیم شده با دکاری برای طالبان آن باشد و مدتی بود که این معنی در نظر بود ولی اسباب این مقصود حاضر نبود تا آنکه ده سال گذشته از اتفاقات حسنه عالیجناب میرزا آقا الملک بصاحب قلم که از مشاهیر خطاطان ایران است بدر سعادت تشریف آورده و بر حسب خواهش دوستان قبول نمودند که نسخه مذکور را بنویسند لهذا نسخه مذکور در يكال نفاست و خوبی با سیم شده بود و چون مقصود اصلی خدمتی بمعارف بود بعد از فروخته شدن مقدار کافی از آن از قیمتش تنزیل شده اکنون نسخه های آن در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافرخانه عسکریه بایزید . و در اقصای قریب پل طولومه در دکان تنباکوفروش و در دکانهای جلیل آغا در جنبه طاش و حسن آغا در باغچه قیوسی جلدی از قرار بیست غروش رایج فروش میشود .

مطبعه و اداره خانه در

کتابخانه برای درج ک

کتابخانه که اجرت پ

این کازت از

علم

حقوق که رعایت و

انسانها است نوعا چگون

تیکها و بدنها را فقیه

کردار صواب را از خص

میزان طبیعی و حیاتی

همان قدریکه مارا ا

و صواب از خطاه

موازنة رعایت حقوق بر

خودمان مقرر است

مبنای این امور نیز روش

تواند بود بعلم اینکه

و بی نیاز است

آری شرع و ادیان و د

آنچه باید درین موارد ک

بیان کرده اند

فطره و طبع آنها را بای

نا هرگاه یاد آوری س

لازمه حکمت این است

بر آن بیشتر است آنرا ف

حاصل است چنانکه هر

و نباتات است و بی

است و بعد از آن آب

آزاد و مبدول است و بر

در صورتیکه دانشمقدا

رعایت آنها و همچنین

و خطا از صواب برای ز

و بقای سعادت و سلا

امور است پس بر ح

اینگونه اسباب لازمه ز

عابطور وضوح و آشک

اگر چنانچه طفلی را در ی

که تصادم احتیاج و

آنها را در حال اعتدال ف

بایستقامت تربیت و ب

حقوق و اطوار حقوق

و بطور تقابل بر او عرضه

که صاف و سنج و غیره